

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 36.

Vydána dne 27. července 1953.

Cena 30 haléřů.

OBSAH:

61. Nařízení o občanských průkazech.

61.**Vládní nařízení**

ze dne 30. června 1953

o občanských průkazech.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.

Povinnost mít občanský průkaz.

Občané Československé republiky, kteří mají pobyt na jejím území a dosáhli věku 15 let, jsou povinni mít občanský průkaz; ministr národní bezpečnosti se zmocňuje stanovit výjimky pro určité skupiny osob.

§ 2.

Občanský průkaz.

Občanský průkaz je doklad, kterým občan prokazuje na území Československé republiky svou totožnost, československé státní občanství a jiné právní skutečnosti zapsané v občanském průkazu.

§ 3.

Doba platnosti.

(1) Občanské průkazy se vydávají na základě stanovených dokladů zásadně s platností na dobu 5 let.

(2) Občanům, kteří nemohou předložit všechny stanovené doklady, vydá se dočasný občanský průkaz s kratší dobou platnosti.

(3) Občanům starším 55 let se mohou vydávat občanské průkazy bez omezení doby platnosti.

§ 4.

Zápisy do občanského průkazu.

(1) Místní národní výbory zapisují do občanského průkazu:

- a) přihlášku občana k trvalému nebo přechodnému pobytu a odhlášku z trvalého pobytu v obcích, kde jsou místní národní výbory ohlašovacími orgány;
- b) údaje o uzavření manželství, rozvodu, ovdovění, narození a úmrtí dítěte, pokud tyto skutečnosti nastaly po vydání občanského průkazu.

(2) Vedení podniků, úřadů a orgánů státní správy, institucí a organizací zapisují do občanského průkazu údaje o zaměstnání.

(3) Okresní oddělení veřejné bezpečnosti zapisují do občanského průkazu:

- a) přihlášku občana k trvalému nebo přechodnému pobytu a odhlášku z trvalého pobytu v obcích, kde jsou k tomu určena podle zvláštních předpisů;
- b) údaje o skutečnostech uvedených v odstavci 1 písm. b), pokud tyto skutečnosti nastaly před vydáním občanského průkazu, a jiné údaje, které stanoví ministr národní bezpečnosti.

§ 5.

Průkazní moc.

(1) Zápisy v občanském průkazu nahrazují osvědčení o státním občanství, rodný (křestní) list, přihlášku k trvalému nebo přechodnému pobytu, odhlášku z trvalého pobytu, oddací list, jakož i rodný list manžela a dětí mladších 15 let.

(2) Zápisy podle § 4 odst. 2 jsou průkazem o zaměstnání občana.

(3) Zápisy v dočasném občanském průkazu nahrazují doklady v něm uvedené.

§ 6.

Povinnosti občana.

Občan, který má občanský průkaz, je povinen:

- a) neustále nosit občanský průkaz a prokazovat se jím na vyzvání orgánů k tomu zmocněných;
- b) chránit občanský průkaz před odcizením, ztrátou, poškozením nebo zničením;
- c) dbát, aby zápisy v občanském průkazu odpovídaly skutečnosti;
- d) předložit občanský průkaz před uplynutím doby platnosti k prodloužení.

§ 7.

Vydávání občanských průkazů.

Občanské průkazy vydává za náhradu pořizovacích výloh okresní oddělení veřejné bezpečnosti, v jehož obvodě má občan trvalý pobyt.

§ 8.

Prováděcí předpisy.

Ministerstvo národní bezpečnosti vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podrobnější předpisy k provedení tohoto nařízení.

Trestní ustanovení.

§ 9.

- (1) Kdo
- a) nesplní povinnost prokázat se občanským průkazem,
  - b) použije cizího občanského průkazu,
  - c) občanský průkaz zničí nebo poškodí tak, že jej znehodnotí,
  - d) nedbá toho, aby zápisy v občanském průkazu odpovídaly skutečnosti,
  - e) nesplní jinou povinnost uloženou předpisy o občanských průkazech.
  - f) nesplní povinnost uloženou předpisy o hlášení občanů nebo o hlášení cizinců,
- bude potrestán pro přestupek pokutou do 200 Kčs.

(2) Za nedobytnou pokutu nelze uložit náhradní trest odnětí svobody.

(3) Má-li okresní oddělení veřejné bezpečnosti za to, že čin má být přísněji potrestán, postoupí věc prokurátoru.

§ 10.

Rízení o přestupcích uvedených v § 9 koná v první stolici okresní oddělení veřejné bezpečnosti. O odvolání proti rozhodnutí okresního oddělení veřejné bezpečnosti rozhoduje krajská správa veřejné bezpečnosti.

§ 11.

(1) Nestanoví-li se v tomto nařízení jinak, platí pro stíhání přestupků uvedených v § 9 přiměřeně ustanovení trestního zákona správního a trestního řádu správního.

(2) Zmocnění k ukládání pokut v blokovém řízení uděluje a podrobnosti o tomto řízení stanoví ministr národní bezpečnosti.

§ 12.

Dosavadní občanské průkazy.

Dosavadní občanské průkazy zůstávají v platnosti, pokud nebudou postupně nahrazeny novými; vztahují se na ně přiměřeně ustanovení tohoto nařízení.

Závěrečná ustanovení.

§ 13.

Zrušují se předpisy, které odporují tomuto nařízení, zejména zákon č. 198/1948 Sb., o občanských průkazech, a předpisy podle něho vydané.

§ 14.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr národní bezpečnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

gen. arm. Bacílek v. r.